

Upla po pošti:
 eno leto naprej . E 26.—
 pol leta " " 12.—
 četr leta " " 6·50
 en mesec " " 2·20
 Namjeno celotno " 29.—
 ostalo inozemstvo " 35.—
 Ljubljani na dom:
 celo leto naprej . K 24.—
 pol leta " " 12.—
 četr leta " " 6.—
 en mesec " " 2.—
 pravi prejem mesečno K 1·50

SLOVENEC

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III.
 Pekopisi se ne vracajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Opravnitštvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6.
 Avstrijske pošte bran. račun št. 14.797. Ogrske pošte
 bran. račun št. 26.511. — Opravnitštva telefona št. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

S prilogom »Naša Gospodinja«.

Veza z Italijo in rimske vprašanje.

25. t. m. je načelnik »Slovenskega dr. Šusteršič v plenarni seji avstrijske delegacije zopet tako zanimivo govoril o našem razmerju do Italije in stališču katoličev glede Svetih Stolice. Ta dr. Šusteršič govor je bil gotovo eden najboljih v debati, ki jo je sprožil Grabmayr in ki se je tikala italijanskega problema; zato skoro vsi listi dr. Šusteršičev govor obširno prinašajo, obrevedoč, da se dr. Šusteršičevim azorom pripisuje veliko veljavo v vseh avstrijskih krogih. Laškim liberalnim strom seveda ni všeč, da se je dr. Šusteršič dotaknil vatikanskega vprašanja in Lahe ob priiliki njegovih jubilnih slavnosti spomnil na to, da rimske vprašanja nikakor še ni rešeno, naši liberalni listi pišejo kar hočejo.

Po poročilih nemških in italijanskih listov je bil zmisel dr. Šusteršičevemu govoru sledič:

Nasproti izvajanjem gotovih govorov konstatira dr. Šusteršič, da prima ravno srečni rešitvi aneksionske trize pripisovati konsolidirano pozicijo Avstrije v zboru velelasti, kar je nelo za posledico, da so se potlačile veste državni sovražne struje in se je izboljšalo razmerje do Italije.

Za slabotno proglašena habsburška monarhija je pokazala imponujočo uporno moč, združeno z mirnostjo in neomajljivo odločnostjo integrirato vojega teritorija braniti. To dejstvo je imelo najugodnejši vpliv na različna mednarodna razmerja, posebno tudi naše razmerje do Italije.

Ni res, da »visoki vojaški krogi, aktivi generali in upokojeni admirali«, katerim je dr. Grabmayr stavljal veliko krivico, pripisujejo jim željo gresivne vojske z Italijo, želijo, da bi se razmerje z Italijo poslabšalo. Na protino pa smo slišali, ni dolgo tega, da se je v tem zmislu izrazil neki italijanski general v aktivni službi, zoper katerga pa je laška vlada nastopila z do odločnostjo. Govornik pravi, da on odpisuje marsikaj, kar je dr. Grabmayr reklo, vsega pa ne, posebno pa ne dobruje metode, da se pozicijo Italije.

LISTEK.

Obisk pri Jugoslovanih.

Spisal Ivan Dolenc.
 (Dalje.)

Izvir reke Bune je res nekaj posebnega. Iz velike voline pod nebottično skalnato steno, v kateri gnezdi jatek, golobov, priteče na dan velika reka, ki goni takoj več mlinov, ki leže skrovito skoro neposredno ob izviru. Pod skalo stoji hišica Turčina, ki počasti na zahtevo obiskovalce s črno vodo in jih tudi pelje s člonom v notranjost voline. Pred hišo pa stojatki mošje, katero je zdrobila skala, ki se je utrgala s pečine. Da si ogledamo izvir od bližje, vstopimo v turkovo hišo. Provincijal, poznajoč onotne šege, potolče v kratkih presledkih trikrat s palico na dvoriščna vrata, da se odstranijo ženske, ki bi se eventualno nahajale na dvorišču. Turk, koščen, črn mož mongolskega tipa, tam prinese črne kave z vodo na klico pred hišo. Razvije se med nami razgovor. Turk nam je med drugim pripovedoval, da ga je letos obiskal tudi dr. Lueger z Dunaja v premstuve več dunajskih občinskih

janov v Avstriji spravlja v zvezo z razmerjem Avstrije do Italije. Grabmayr ima svoje posebne ideje, kar se tiče policijskih odredov zoper izvestne agitacije med avstrijskimi Italijani in načina, kako se uprizarjajo procesi zaradi veleizdaje. Toda to so stvari, ki ne spadajo v delegacijo, ampak pred avstrijskim parlamentom. Tudi diskusija o laški pravni fakulteti spada izključno pod kompetenco avstrijskega načnega ministra, ne pa ministra za zunanjost. Nič ne more kakega noiranjepolitičrega vprašanja bolj kompromitirati, karor če se spravi v zvezo z vprašanjem zunanjosti politike. To načelo mora veljati za vse narode v Avstriji in nobenemu narodu ne sme biti dovoljeno se ozirati čez mejo, ako ne soglaša s to ali ono rečjo, ki se godi v državi! Ce je kakšen narod v Avstriji, ki ima pravico pritoževati se nad krutimi krivicami, je to slovenski narod. Sam Grabmayr je s prihajanja vredno objektivnostjo naslikal, kako se slovenski živelj v Primorju zatira, in kljub temu Slovenci z nikomur, ki je onstran meje, ne koketirajo. Slovenci se rajši organizujemo, se poslužujemo konstitucionalnih institucij in v vsemi močmi delamo na to, da se ustavnim potom doseže v državi popolna enakopravnost ter se ne damo po nobeni stvari omajati v patriotski udanosti do cesarja in države. Kakor Slovenci, tako bi morale delati tudi druge narodnosti.

Laško kraljestvo pa nima vzroka se zoper Avstrijo kaj pritoževati. Mi želimo Italiji miru, napredek, močno pozicijo v Sredozemskem morju, uspehe v kolonialni politiki in na Balkanu hočemo postopati v sporazumu z Italijo. Ali more Italija najti prijatelja, ki bi ji mogel več ponuditi kakor mi? Nobena reč ne more Italiji zagotoviti močnejše pozicije in spoštovanja, karor če vzdrži prijateljstvo in alianco z nami. Ampak naravni predpogoj za to je, da se respektira absolutna nedatljivost našega ozemlja in se ohrani status quo na Jadranskem morju.

Kar pa se tiče takozvanega rimskega vprašanja, nima to vprašanje z našim zavezniškim razmerjem z Italijo ničesar opraviti. Alianca z Italijo je bila le takrat ogrožena, kadar se je v Italiji začelo ljudsko gibanje, naperjeno v to, da osvoji nekatere avstrijske dežele, in ob nobeni drugi prilik. Zato je čisto odveč, ako se diskutira o rimskem vprašanju v zvezi

z našo alianco. Laška vlada sama se v tem oziru ni še nikoli zoper našo vlado pritožila, zato ne razumem, zakaj hočejo izvestni gospodje biti bolj laški kakor laška vlada sama. Kar pa se tiče tega, kako se naš monarh v tem oziru vede, je njegovo stališče populoma v soglasju s čustvi ogromne večine zvestih avstrijskih državljanov. Sicer pa je tudi večina laškega naroda napolnjena s čustvi spoštovanja do Svetih Stolice. (Grabmayr: Gotovo; toda Lahi nočajo papežke države.) Jaz ne govorim o papežki državi, tu se gre le za to, da se ima največji ozir do Svetih Stolice, kar liberalni laški krogi sami zelo poudarjajo. Celo vplivno liberalno časopisje je Nathanov govor označilo za breztekten. Na Laškem prevladuje ta želja, da se papež v Rimu počuti tako, kakor je to za njegovo visoko dostojaštvu primerno. Iz te tendence se bo brezvonomo rodilo nagnjenje, napraviti v tej stvari končni kompromis, zakaj dosedanje stanje je nevzdržljivo. Ce se danes ne morejo vsi prijatelji laškega naroda s celim srcem udeležiti slovesnosti združenja Italije, je to pripisovati dejstvu, da je s tem spominom združen spomin na nasilje zoper Sveti Stolico. (Klici: Res je!) Govornik izjavlja, da bo resnično edinstvo kraljestva še takrat doseženo, ko se bo sklenil kompromis s Svetimi Stolci in bo prenehala obžalovanja vredni spor med obema taboroma v Italiji.

Kar zadeva zahteve socialnih demokratov, naj se opusti naše poslanstvo pri Sveti Stolici, je ta zahteve nekoliko čudna, če se pomisli, da je Sveti Stolica edina velevlasc, ki nima armade in ne gradi dreadnoughtov, edina antimilitaristična država, kar je vendar v zmislu socialnih demokratov. (Burna veselost.) Sicer pa socialnodemokrščka zahteve ni nič drugačka kakor prazna demonstracija. Misimo katoliška država, ker je ogromna večina prebivalstva katoliška in je katoliška dinastija sama; je torej čisto naravno, da se poslanstvo pri Sveti Stolici vzdrži.

Govornik se bavi nato še z bosanskim vprašanjem in jugoslovanskim problemom ter polemizira zlasti z izvajanjem dr. Kramarja, ki je o bosanskih razmerah govoril edinole s srbskega stališča, namesto da bi se oziral na interes vseh avstrijskih Jugoslovjan. Hrvatov in Slovencev, ki težijo za trializmom. Ravno s stališča interesov

kov, pošlje frančiškan nekega fanta k sosedu s povabilom, naj ga obišče. A moslim je b'l bašbolehen in se je opravičil.

V Mostaru sem prenočil pri prijaznih oo. frančiškanih. Provincijal mi je pripovedoval, da ima dobre znance med mostarskimi Turki. Ce bi katolika napadli Srbi (pričenje) jih zovejo v Bosnji in Hercegovini, bi ga Turki branili. Srbov Turki ne marajo česa, da niso odkritosrčni, ampak zahrbitni. V Mostaru sva res z gospodom prelatom pod patronanco patria provincijala obiskala gospoda posestnika Mahmuta efendija Fazila. Sprejel nas je pri vhone mladi gospodar, ki je oženjen, in nas peljal skozi dvorišče, kjer se je sulo tobakovo perje, po snažnih stopnjicah v prvo nadstropje. (V pritličju stanujejo po navadi ženske.) Odpre nam vrata v prostorno sobo. Vsa opera, stene strop itd., je bila lesena, ob stenah so bile nizke široke klopi, prevečene s preprogami. Tudi po teh so bile preproge. Povsod je kraljevala največja snažnost. Slik ni po stenah, pač pa so viseli v okvirjih lepo pisani izreki iz korana, pisani z arabskimi pismenkami. Ob steni ste stali dve nizki skrinji z lepo izrezljanim pokrovom. Na klinu je visela puška. Ne spominjam se, da bi bil videl še kaj drugoga. Mladi gospodar, ki nas je sprejel, je bil

Inserati:

Enostolna petitrsta (72 mm):
 za enkrat po 15 v
 za dvakrat 13 v
 za trikrat 10 v
 za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
 enostolna petitrsta (72 mm)
 30 vinjarjev

Izhaja:
 vsak dan, izjemati nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Avstrije in dinastije je treba, da se podpira stališče Hrvatov!

X X X

Kako važna so izvajanja dr. Šusteršiča, se že na prvi pogled vidi. Lahko si bodo zlasti zapomnili tiste besede načelnika »Slovenskega klubca«, s katerimi je označil stališče katoliškega prebivalstva nasproti rimskemu vprašanju. Tembolj si jih bodo zapomnili, ker je pravkar tudi cesar Viljem II. pokazal, da noč žaliti katoličanov s tem, da bi šel letos v Rim, ko se obhaja obenem s spominom na zedinjenje Italije spomin na kruto nasilje, ki se je takrat začelo zoper Svetega Očeta. Nathan, tisti neumni jud, ki se zdaj šopira na kapitolu, je hotel s svojim govorom dati signal, da se začne z jubilejskimi slavnostmi v Rimu splošna gonja zoper papeža in Cerkev, a prišel je odgovor iz Beroina, prišel je odgovor tuui iz avstrijske delegacije! Na Vatikanu si bo še marsikateri liberalci zobe zlomil, zakaj za Vatikanom stoji vse katoliško ljudstvo!

BRIANDOV ODSTOP.

Včeraj ob drugi uri popoldne so se zbrali francoski ministri, da se posvetujejo o svojem odstopu. Po enournem posvetovanju je podal Briand predsedniku Falliersu demisijo kabineta. Demisija se je oficielno proglašila. Na Brianda so bili nevoljni v prvi vrsti svobodomislec. Na framsonekem shodu v Ruenu so sklenili svobodomislec, da prično proti Briandu najodločnejši boj. Radikalne poslane in senatorje so pozvali, naj ničesar ne opuste, kar bi omogočilo, da pada Briandova vladava. Posebna skupina poslancev je dobila naročilo, da naj nagaja Briandu, kolikor more. Njegovi prejšnji zaveznički in somišljeniki, združeni socialisti, republičanski demokrati in radikalci so nagajali Briandu tako, da je končno Briand odstopil. Socialisti in framsone so mislili, da bo Briand unicil še zadnje ostanke redovniških šol in nadaljeval po Combesu uvedeno politiko zatiranja katoličanov. A Briand tega ni storil, marveč je vladal primerno zelo zmerno. Zato je tudi vzbudil jezo in nevoljo vseh tistih, ki bi najrajše videli, da bi porušili vse cerkve in pomorili vse redovnike, redovnice in katoliške duhovnike na Francoskem. Kdo da sledi Briandu, še ni gotovo. Najbržje ponudi Fallieres se stavno nove vlade senatorju Buincaréju,

oblečen čisto evropski. Samo širok zelenoprogast pas ga je značil za mohamedanca. Ponudil je gostom finih cigaret in postavil kadilec skledico za pepel pred noge na tla. Nato je naročil zunaj, menda ženskam, naj napravi limonade in črne kave. Čast, komur čast! Limonada je bila tako fina, da sem občudoval spretnost onega ali one, ki jo je napravil; ne presladka, ne preostra — ona zlata srednja mera, ki jo je težko zadeti. Med tem je došel še oče mladega gospodarja v turški opravi, v samih nogavicah na nogah, ter se je vse del po turško na klop, dočim je mladi ves čas stal in stregel gostom. Stari Turk je bil mož, dobro rejen in dovršen gentleman, zraven pa tako prijazen, da sva bila z gospodom prelatom v resnici presenečena. Izprševal naje, kako se nama godi, če srečno potujeva itd. Pravil je, da ga je mučil revmatizem, a je šel letos v Ilidže in se je tam prav dobro pozdravil. Hotel je govoriti tudi s poslancem. Jaz bi bil še postal pri Turku, a gospod prelat in provincijal sta se dvignila in tudi jaz sem moral rad ali nerad se posloviti od prijaznega moslima. Bil je to bržkone napreden mohamedanec, ki je zavoljen z Avstrijo.

(Dalje.)

ki, če prevzame sestavo nove vlade, pozove vanjo najbrže med drugimi tudi Delcasséja, Milleranda in Deschanela. Drugi pa sodijo, da sestavi novo vlado senator Monis, ki bi poveril zunanje ministrstvo senatorju Elvesu. V sled Briandovega odstopa so bili dne 26. i. m. pristaši levice na svojem zborovanju zelo veseli. Slavili so svojega voditelja Berthota, ki ga smatrajo za bodočega ministrskega predsednika. Ko je pa nastopil Berthot, jih je razočaral njegov govor, ker je govoril zelo zmerno in ni napovedal boja »klerikalizmu«, kakor so pričakovali. Berthot je govoril zelo previdno, kakor bodoči mož in naglašal, da mora stranka zapostaviti tudi upravičene svoje zahteve, če gre za življenske koristi naroda.

SOCIALNI DEMOKRATI MED SE BOJ.

V iglavskem okraju odstopajo člani iz dunajskih osrednjih zvez. Češka soc. dem. strokovna društva že štejejo 900, dunajska pa zgorj 250 članov, med njimi 90 odstotkov Nemcev. Pri vržence dunajskih soc. demokraških strokovnih društev je to tako razburilo, da so dne 29. januarja razbili shod čeških socialno demokraških kraljica.

Dnevne novice.

Odkrita beseda dr. Rybařu. O glasovanju o italijanski univerzi v proračunskem odseku je danes »Edinost« poročala tako, kakor da bi dr. Šusteršič pokopal slovensko univerzo. »Edinost« je hotela pripraviti dr. Šusteršiča pred Tržačani z načinom svojega pišanja ob dobro ime. Če bi bila »Edinost« poštena, popravila bi storjeno krivico, potem ko je bila informirana o vzrokih, ki so prisilili ne le Šusteršičev, ampak tudi Plojov klub, v katerem sedi zastopnik tržačkih Slovencev, dr. Rybař, da so izpremenili svojo taktiliko. Ker pa »Edinost« ne pripisuje toliko poštenosti, zato zahtevamo od gospoda dr. Rybařa, da stori, kar je v njegovih močeh, da se popravi po »Edinosti« dr. Šusteršiču in »Slovenskemu klubu« storjena krivica, ker vemo, da je dr. Rybař prepričan o tem, da je »Edinost« dr. Šusteršiču storila veliko krivico.

Smodnik. Za vodjo mladinov se je v listu mladinov proglašil Adolf Ribnikar. Tako je sam odstavil dr. Zerjava. Mož je to osebno spremembu v mladinskom taboru javil javnosti s posebno sliko, na kateri se vidi »vodjo mladinov«, pred puškami »klerikalcev«. Kakor smo informirani, Ribnikarju in njegovim mladinom na puške klerikalcev ne bo treba čakati. »Gospodarski uspehi mladinov pri »Agro Merkurju«, pri »Zvezli slovenskih zadruž«, pri »Kočevski posojilnici«, pri 20. septembetu in postopanje mladinov pri konkurzu »Glavne posojilnice« so tako splošno priznani in cenjeni, da je res škoda našega smodnika. Nam ni treba justificirati mož, ki rode kake »uspehe« — to naj store tisti, katerim gre delo takih mož boj za kožo. Preteklo nedeljo se je Ribnikar silno širokoustil na »shodu« pri Perlesu ter v nič deval deželni odbor in njegovo delo, v istem času pa se je vršil znamenitejši shod v »Mestnem Domu«, kjer so udeležniki »Glavne posojilnice« izrekli kruto sodbo nad »uspehi« liberalnega gospodarstva. Ta shod je bil pomembnejši ko vsi sedanji liberalni shodi v Ljubljani in tudi bolje obiskan. Ta shod je vse politične in gospodarske kozolce in impertinence izvestne gospode jasno in glasno obsodil s tem, da je soglasno izrekel zahvalo in zaupnico deželnemu odboru in S. L. S. To je res za »voditev mladinov« — hud smodnik!

Lahi so same žalosti kar iz sebe, ker jih nemški in avstrijski cesar ne bosta letos v Rimu obiskala. Laški listi pravijo, da ta okolnost tako zelo vpliva, da Lahov obisk nemških svobodomiselnih poslanec avstrijske zbornice nikakor ne bo mogel zadovoljiti, ker ti poslanci ne predstavljajo niti večine avstrijskih narodov. O obisku avstrijskih socialnih demokratov niti ne govorijo, ker ti bodo s svojimi govorji spomin na združenje Italije še bolj kompromitirali in provocirali škandale. Lahi pa zdaj tudi tako bridko čutijo, kako zelo jim je škodoval prismojeni govor rimskega župana Nathana, ki je jubilejne slavnosti Italije inavguriral s pobalinskim napadom na Pija X. Da cesar Franc Jožef I. in Viljem II., oba kavalirja v najboljšem ponenu besede, ne bosta šla v Rim, da bi jih ondš sprejel in pozdravil kak Nathan, to je samoposebi umljivo. Slede pa se bodo pravi katoličani Rima celo leto 1911 ogibali in to bodo rimske žepi presneto občutili. Že danes ne morejo naprej in rimska občina je zavoljila razstave, ki še danes ni končana, do nosu v dolgovih. Da bi pa

mogel temu Nathan s svojim dolgim jezikom kaj odpomagati, to pa ni verjetno. Laški listi se tolazijo s tem, da so na Dunaju zelo v zadreg, s čim bi Lahe saj nekoliko zadovoljili, toda ta je prazna: ne na Dunaju ne v Avstriji sploh ne bo nikomur zavoljo tega vprašanja kak si las zrastel razum morebiti redakterjem »Neue Freie Presse«.

Petdesetletnico svojega obstanka je dne 26. t. m. praznoval avstrijski državni zbor, ki je bil od cesarja prvič sklican dne 26. februarja leta 1861. V prvi poslanski zbornici so zastopali Slovenci: Hermann za Štajersko, dr. Toman, Derbič, Kromer, Wurzbach, Dežman in Brolih za Kranjsko, Črne in Goriup za Goriško, v gospodski zbornici pa Miklošič in knezoškoje slovenskih pokrajini.

Vodja zaderske policije. Danes odpotuje iz Trsta višji policijski komisar gosp. dr. Alojzij Gustin, da nastopi mesto vodje novoustanovljenga državnega policijskega urada v Zadru.

Naš prvi dreadnought bo spuščen v morje definitivno 27. maja t. l. Ker pride pri tej priliki najbrže sam cesar v Trst in bo ondi zbrano vse naše ladjevje, bo gotovo tudi iz naših dežela odšlo veliko ljudi gledat ta slovesni in lepi prizor. Kolikor je dozdaj znano, bo naš prvi dreadnought imel 20.500 ton, turbinske stroje 25—26.000 konjskih moči, dvanaest topov kalibra 30 1/2 cm in dvanaest brzostrelnih topov kalibra 15 cm ter veliko 7 cm topov. Stoip za velike topove bodo širje, v vsakem po trije topovi.

Janičeve slike. Deželni muzej je nabavil zbirko starih podob, kačičnih Ljubljano in kranjska mesta. Med njimi je 14 ujedkov in 3 akvareli, lastnorочно izvršeni od našega slavnega rojaka Janaša, ki je pod Marijo Terezijo prišel na Dunaj.

V zdravstveni zastop cerkljanskem je imenovan Jožef Kristanc v Srednji vasi; v zdravstveni zastop kranjski Jožef Bidovec v Srednji vasi pri Goričah.

Obesil se je Dolfe Ribnikar za frak tiskarskega skrata, ki je napravil v poročilu o dr. Zajčevem govoru nekaj zmede. Zamenjal je skrat ali iz nagajivosti ali komodnosti procente s pro mille; najbrže je skrata begala dr. Tavčarjeva mandžurska kuga. Mi smo to že včeraj pojasnili. Ribnikar je pa zopet prodajal svojo duhovitost na shodu in je seveda kot strokovnjak v zdravstvu posekal ne samo dr. Zajca, ampak vseh 54 ljubljanskih zdravnikov! Gorje zdravnikom, — ko razvije dr. Ribnikar vse svoje zdravstvene talente! Ne bo jih preostalo drugo, kakor da polože svoje diplome, Ljubljanci pa bodo morali romati zdravja iskat k živinozdravniku Ribnikarju. Sicer pa jamčimo, da se bo Ribnikar odvadil kriti svojo »učenost« z napadi na zdravnike, ki Ribnikarjevo znanost pravilno taksirajo!

Za okrožnega zdravnika v Žužemberku je imenovan dr. Otokar Churain.

Umrla je v Spodnji Šiški gospa Marija Zorman rojena Dolinar. Blagi soprogi in materi večni mir in pokoj!

Pogreb črnovrškega župana g. Dominika Rudolfa se je vršil v soboto ob deveti uri dopoldne po sveti maši v župni cerkvi. Pogreba se je udeležila velika množica ljudstva iz fare in od daleč, ker je bil pokojni vsled svojega plemenitega značaja splošno in pri vseh priljubljen. Za pogrebom so še številne domače organizacije, med njimi Orli in gasilci ter zastopstva bližnjih društev. Vodstvo S. L. S. sta zastopala g. dež. poslanec M. Perholec in tajnik dr. M. Božič. Med odličnimi gosti so bili zdravnik dr. Papec, rudniški načodskrnik K. Penc, nadpoštar V. Helmich, ki je zastopal društvo poštarjev, katero je tudi poklonil venec in vitez pl. Premegstein. Blagemu pokojniku in verнемu pristatu bodi med nami hvaležen spomin!

Obče znani veleindustrijalec g. Jakob Žumer, bivši župan v Gorjah, že tri leta boleha na ledvicah. Zadnji čas se mu je zdravje poslabšalo; čuvati mora postelj. Velezaslužnega gorjanskega dobrotnika pripočrčamo najtoplje prijateljem in znancem v molitev. Bog da je bi okrevl!

Za hrvaški jezik v armadi je v hrvaškem saboru govoril dr. Nikolić Podrinski. V svojem govoru je zahteval, naj se hrvaška vlada potegne za to, da pridobi hrvaškemu jeziku pravico pri razpravah pri vojaških sodiščih. Mažarski razpravni jezik, ki se bo sedaj vpeljal, je koncesija Mažarom. Podban Chavrak je izjavil, da bo hrvaška vlada brezpogojno zavzela hrvaško stališče.

Megla je bila te dni po Adriji tako gosta, da se je Lloydov parnik »Hohenloher« zatepel v rt Asinello na Kvarnerskih otokih. Po ladjo sta od-

pluli iz Trsta ladji »Carinthia« in »Pluto«, da jo rešita. Potnikom se ni nič zgodilo, pač pa je menda neka potnica 2. razreda prezgodaj povila. — Zaletelata se je blizu Pomera pri Pulju tudi ladja »Flink«, ki je pa najbrž ne bo mogče rešiti, ker se je napolnila z vodo; moštvo se je rešilo. — V noči od sobote na nedeljo je vsled megle zadel v rt »Altes« pri Poreču parnik »Jason«, ki ga tudi še niso mogli izvleči iz skale. — Sam se je rešil parnik »Vila«, ki je zadel v nek rt na dalmatinskom obrežju.

Umrl je v Zadru ravnatelj pošte in brzojava v Dalmaciji gosp. Anton Brilli.

Profesor dr. Albin Braj, bivši minister in profesor na češki univerzi, slavi te dni svojo šestdesetletnico.

Kolodvorske knjigarnе. C. kr. državno železniško ravnateljstvo v Trstu namerava otvoriti v postajah Gorica državni kolodvor, Pulj, Jesenice, Bistrica-Bohinjsko jezero in Bled kolodvorske knjigarnе. Prosilci za te knjigarnе imajo vložiti primerno opremljene prošnje najkasneje do 15. marca 1911 do 12. ure opoldne v glavni pisarni c. kr. državno-železniškega ravnateljstva v Trstu, ulica Giorgio Galatti 9. Podrobnejše je razvidno iz te dni priobčenih razglasov v »Osvartore Triestino«, »Lainbacher Zeitung« in »Gazzettino popolare«, pojasnila daje tudi c. kr. državno železniško ravnateljstvo v Trstu.

Pustni torek v Gorici. Letos je pustni torek živahan. Osnova se je odbor, ki priredi pustni korzo z avtomobili, ki jih je priglašenih dozdaj od 30—60. Vozili so od Telovadnega trga po glavnih ulicah skozi Travnik.

Orožne vaje v III. armadnem zboru so se sledče določile: Pehota in lovci: rezervisti dne 24. aprila do 6. majnika, nadomestni rezervisti: od 8. do 10. majnika, 22. majnika do 3. junija. Pehotni pionirji: 8. do 10. majnika; 22. majnika do 3. junija; kavalerijski pionirji 6. do 22. junija. Trdnjaviški artiljerijski polk št. 4 in trdnjaviški artiljerijski bataljon št. 3: 24. aprila do 6. maja; 8. do 10. maja, 22. maja do 3. junija; 6. do 18. junija; 16. junija do 1. julija. Pionirski bataljon št. 15: 1. do 13. majnika. Trenška divizija št. 3: rezervni podčastniki 1. do 28. majnika, 1. do 18. junija; rezervni podčestniki in rezervni trenški vojaki: 8. do 28. majnika, 8. do 28. junija. Rezervni kolesarji vojaki pehote in manj izurjeni vojaki kolesarji, nadomestni rezervniki pehote in lovcev: 1. do 13. majnika; 24. majnika do 6. junija. Sanitetni oddelki št. 7, 8, 9 rezervisti in nadomestni rezervisti: 3. do 15. aprila; 18. do 30. aprila; 1. do 13., 15. do 27. majnika, 1. do 13., 16. do 28. junija.

Ljubljanske novice.

I »Ljudski čider« ima jutri v sredo ob 1/2 8. uri zvečer sejo v »Ljudskem domu«. Prosimo, da društva, ki so dobila tozadevne naše pozive, pošljete svoje zastopnike k prvi važni seji

Ij Pređupstna veselica Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov, prirejena v nedeljo v Rokodelskem domu, je pač še prekosila vse nade, ki so napotile občinstvo, da se je je v tako obilnem številu udeležilo. Pevski zbor je v resnica izborni rešil svojo naloge. Prednašanje koncerne točke (Krizkowskyga »Utopljenka«), kakor tudi Kennigova komičnega zборa »Žabja kantanta«, priča o dovršeni izvežbanosti in umetniškem stremljenju g. pevovodje P. Gorjupa in vrlih pevcev. Občinstvo je živalno zahtevalo ponovitev »Žabje kantate«. Ko je vič. g. profesor dr. J. Jerše v svojem lepem govoru podal nekaj uprav v sedanjem času važnih resnic v prijetni obliki — kakor pač le on zna —, sta gg. R. Jelčnik in J. Ložar z duhovitimi, z dramatično živahnostjo prednašanimi kupleti spravila v viharno veselost vse občinstvo. Konečno je igra »Občinski tepeček« dosegla izreden učinek. Teh značajev, kakor nam jih je popisalo dr. J. Ev. Krekovo pero in so nam jih v nedeljo tako naravno in dobro predočili člani Kat. društva rokod. pomočnikov, ne bomo pozabili. Kako dovršen je bil Jurij, občinski ubožec (g. R. Vrančič), ki bi delal čast, kakor je bil v nedeljo igran, vsakemu deželnemu gledališču. Kako naravno je bil uprizorjen policaj (g. Iv. Peterlin). Njegovi »spomini« iz Afrike in Meksika so pač nekaj izrednega; gosp. igralec jih je pa tudi zna izborno porabiti. Pohvalno bi morali omeniti vse osebe od župana do njegovega hlapca, od komisarja do pisarja, vendar bi s tem prekorčili prostor, odločen kratkemu poročilu. Pošljemo pa, da so bile vse skupine, zlasti občinska seja, izredno dobro pričene in prednašane. Režiser je dosegel popoln uspeh na svojem odrtu.

Nedeljski večer v Rokodelskem je bil v resnici lep večer. Ivala društvo rokodelskih pomočnikov, nam ga priedeli!

Ij Ustanovni občni zbor podružnega Kranjskega draštva avstrijskega brnega križa v pomoč povračajočim rezervistom se je vršil včeraj v podeljek ob 4. uri popoldne v knjižni dvorani deželnega predsedstva. Nik pripravljalnega odbora, dvorni kranjski svetnik je pozdravil navdostojanstvenike: g. dež. predsednik Schwarza, tukajšnjega divizijskega veljnika, poveljnika dež. brambe, sednika kranjske trga, in obrte z nice in vladnega svetnika pl. Lascha. Nato poroča, menjajo se v slovenski in nemški jeziku, o podatkih društva in njegovem namenu ter menu. Ustanovitev društva pozdravljata na najsrečnejšem navzoči divizijskemu imenu vojaških krogov, očrta potega delovanja z vojaškega stališča zagotavlja društvo svojih toplih s patij. Za tem se sprejme en bloc prilagana pravila in predlagani kadatelje. — Namen je podružnici obstoju premišljenem podpirjanju avstrijskega rezervistov oborožene sile, posebno onih, ki so rojeni na Kranjskem tam isčajo dela. Skrb društva se teza tudi na vse one vojake, ki se brezmožno dokončani vojaški službeni odnos, svojo nalogo vrši društvo: preskrbo dela s posebnim ozirom poklic, kateremu se je rezervist pucil; 2. z začasno podporo, kadar bi rezervisti ubožen; 3. z bolniško pomočjo; 4. s tem, da se rezervistom omogoči ustanoviti samostojno delav podjetje ali dobiti boljše delo. Društvo je lahko krajne odbore. Poslovni jezik je slovenski in nemški. Če utemeljiteli plačajo enkrat vsaj 300 ustanovniki 100 K. pospečevalci 50 podporni letno 10 K, redni člani 2 K. Vodstvo, ki sestoji iz načelstva in vrševalnega odbora, se je sledče stavilo: Načetnik je dvorni svetnik in navelj A. Kliment, njegov namesti prof. posl. dr. Krek, blagajnik dirigent Kred. društva Jos. Luckmann in tajnik dr. Fr. Windischer. V izvrševalnem odboru so: dr. Danilo Majaron, M. L. kanc pl. Sauenburg, polkovnik in poddržnik dr. Fran Papež, fin. tajnik dr. Janezov. M. Samassa in vladni svetnik Kulavie. — Novo društvo bo velike socialnega pomena, če bo verno hod po začrtani poti; zato mu želimo ob uspehov in krepke podpore od stran občinstva!

Ij Iz preiskovalnega zapora ljubljanskega deželnega sodišča. Kasnano, je sodišče obdržalo v preiskovalnem zaporu dr. M. Hudnika, Jožeta in Roglja. Dr. Hudnik je v preiskovalnem zaporu popolnoma miren in vedno premišljuje. Glavo vedno podpira roko. Ne govoril nič. Baje se dela na, da bi Hudnika izpuštil proti kavo 1.000.000 kron. Hudo je zadel preiskovalni zapor nekdanjega revizorja celske Zadržne zveze, Jošta. Razburje je in zatrja, da je nedolžen. Roglja bo tako noga, da mora po naročilu zdravstvenega svetnika g. dr. Schusterje ležati v bolnišnici ljubljanskih polov.

Ij Dva nova avtomobila v Ljubljani. Avtomobila sta kupila bivši župan Ivan Hribar in veletržec g. Robert Kollmann. G. Hribar je dal za avtomobil 14.500 kron.